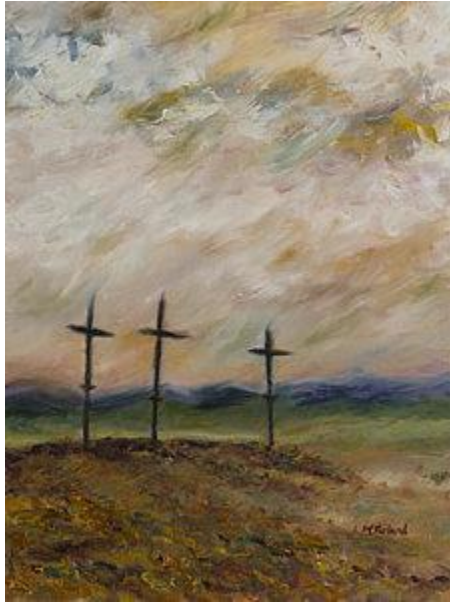

LITURGIEBOEKJE 2024
Vieringen in de Goede Week

Remember Me Laurel McFarland

Witte Donderdag 28 maart 19.30u

voorganger: ds. Gerda Jongsma

organist: dhr. Paul de Wee

Goede Vrijdag 29 maart 19.30u

voorganger: ds. Gerda Jongsma

organist: dhr. Bert Dokter

Stille Zaterdag 30 maart 20.30u

voorganger: ds. Gerda Jongsma

organist: dhr. Hendrik Snel

WITTE DONDERDAG

Welkom en mededelingen

Gebedsstijle

Voorbereiding

voorg. Eeuwige, onze God:

wij die U nooit hebben gezien,

allen zie ons hier staan.

voorg. Wij die van U hebben gehoord,

allen hoor Gij ons aan:

voorg. Uw Naam is dat Gij mensen helpt,

allen wees onze hulp -

voorg. en dat Gij alles hebt gemaakt,

allen maak alles nieuw -

voorg. en dat Gij ons bij name kent;

allen leer ons U kennen:

voorg. die de Bron van Leven wordt genoemd,

allen doe ons weer leven;

voorg. die hebt gezegd: Ik zal er zijn,

allen wees hier aanwezig.

we zingen: gez. 556 : 1

1 Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is
gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,
al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,
al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.

Lezen: Exodus 12 : 1 en 15 – 20

we zingen: Wij eten weer het bitterbrood (melodie gez. 981)

1 Wij eten weer het bitter brood
om te gedenken aan de dagen
dat Gij Egypte hebt geslagen
met de verschrikking van de dood.

2 Engel des doods, ga ons voorbij.
Zie op het bloed dat als een teken
aan onze deurpost is gestreken.
Engel, ga onze deur voorbij.

3 Wij eten haastig in de nacht
kruiden en ongezuurde broden.
Wij doen wat Gij ons hebt geboden,
wij eten 't lam door ons geslacht.

4 Wij staan reisvaardig tot de tocht
naar 't goede land van Jakobs kind'ren.
Geen Rode Zee kan meer verhind'ren
die van de dood zijn vrijgekocht.

5 Doe Gij ons door het water gaan
en laat uw wolkkolom ons richten,
uw vuurkolom ons 's nachts verlichten!
Schenk onze voet een vaste baan!

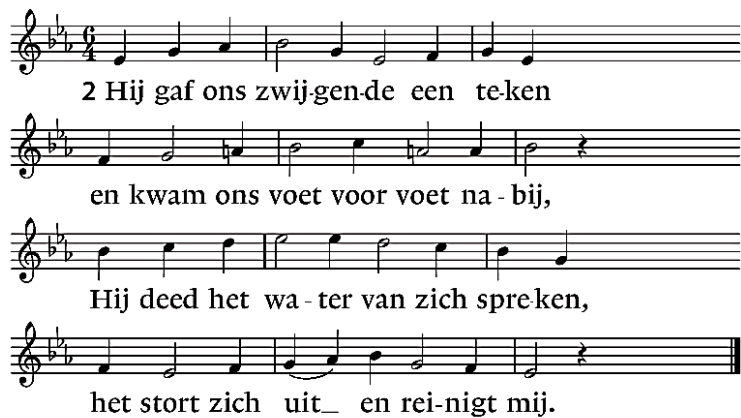
6 Neem onze reisstaf in uw hand
en wijs ons weer, als in de dagen
dat Gij Egypte hebt geslagen,
de weg naar het beloofde land.

Evangelielezing: Johannes 13 : 1 – 15

we zingen : gez. 569 : 1, 2, 3

1 Toen Je-zus wist: nu is ge - ko-men
het uur om door de nacht te gaan,
heeft Hij een lin-nen doek ge - no-men
en wa - ter in een schaal ge-daan.

2 Hij gaf ons zwij-gen-de een te-ken
 en kwam ons voet voor voet na - bij,
 Hij deed het wa - ter van zich spre-ken,
 het stort zich uit_ en rei-nigt mij.

3 Zo is de Heer een knecht ge - worden
 en tot de bo-dem toe ge-gaan
 om ons met oot-moed te om-gor-den,
 Hij doet ons zijn_ ge-ring-heid aan.

Overdenking

we zingen: gez. 568a 3x (Ubi caritas...)

(waar vriendschap en liefde is, daar is God)

U - bi ca - ri - tas et a - - mor,
 u - bi ca - ri - tas, De - us i - bi est.

Evangelielezing: Johannes 14 : 15 – 31

we zingen: gez. 568a 3x (Ubi caritas...)

Tafelgebed Gij, louter licht

Die wij kennen als een Vader,
die zichzelf ter sprake bracht in een mensenkind,
een broeder –

**Gij louter licht en bron van eeuwig leven,
wij zegenen U!**

Gij hebt ons beschaamd met uw goedheid, uw liefde.
Gij vult onze leegte met overvloed.
Gij roept ons tot leven met nieuwe namen.

**Gij louter licht en bron van eeuwig leven,
wij zegenen U!**

Zo vaak heeft uw liefde al vrucht gezet in mensen;
met hen en met alles wat ademt van genade, zeggen wij:

**Gij louter licht en bron van eeuwig leven,
wij zegenen U!**

Wij zegenen U om het hoge Woord van den beginne,
dit Licht in ons duister, dit brood uit de hemel,
de Zoon naar uw hart,
gezonden opdat wij allen U kennen,
voorgoed zullen leven, gekozen tot vrienden.

**Hij, Licht uit Licht, Woord van den beginne,
Jezus Messias!**

Hij, vrucht uit de schoot van uw volk Israel,
de wijnstok op wie wij zijn geënt.
Uw liefde voor Hem is de bron waaruit wij drinken.
Hij opent ons de ogen, is het Licht dat ons vooruit gaat.

**Hij, ware Herder, Woord van den beginne,
Jezus Messias!**

Hij heeft zich gegeven, verloren als graan
gezaaid in de aarde, belofte van toekomst;
Hij was in de wereld, Hij stierf aan de nacht.
Geen grotere liefde: zijn laatste adem gaf ons leven.

Hij was als brood, gebroken, gedeeld, levend brood:

zijn lichaam voor ons.

Hij werd onze beker, een overvloed van bruiloftswijn:

zijn bloed voor ons.

Wij gedenken zijn dood, wij vieren het leven:

hier reiken wij elkaar wat Hij ons gaf.

Hij, Lam van God, brood uit de hemel,

Jezus Messias!

Erfgenamen van zijn vrede,

wij, voorgoed genoemd zijn lichaam;

dat wij woning zijn voor U.

Dat wij ranken van zijn hart zijn, vruchten dragen,

die hemel en aarde verheugen.

Gij louter licht en bron van eeuwig leven,

wij zegenen U!

Bidden we samen:

***Onze Vader** die in de hemel zijt,*

Uw naam worde geheiligd,

uw koninkrijk kome;

uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden

zoals ook wij vergeven onze schuldenaars.

En leid ons niet in verzoeking

maar verlos ons van de boze.

Want van U is het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid

in eeuwigheid, amen.

U, jij, wordt van harte genodigd aan de Tafel van de Heer

De maaltijd van ongezuurd brood en wijn

Hij brak het brood en nam zijn dood in eigen hand,

Hij gaf de wijn, zijn stervenspijn, ons in de hand.

Nu gaat zijn dood als levensbrood van hand tot hand:

zijn stervenspijn wordt vreugdewijn in ieders hand.

*Leven en dood zijn wijn en brood in onze hand:
zo zal voortaan de dood een gaan ten leven zijn.*

.....

.....

Dankgebed

we zingen: Gedenken wij dankbaar de daden des Heren ... (Tussentijds 157 : 1, 2, 3, 4)
melodie: Wilt heden nu treden...

1) Gedenken wij dankbaar de daden des Heren,
zijn leven, zijn dood en verrijzenis,
en dat wij oprecht tot Jezus ons bekeren
die onze God en leidsman ten leven is.

2) Hoe hadden wij onze bestemming vernomen,
was Jezus de weg niet ten einde gegaan.
Wie zouden wij zijn, als Hij niet was gekomen
om in zijn lichaam onze dood te doorstaan.

3) Hoe zouden wij ooit voor elkaar kunnen leven,
had Hij ons de liefde niet voorgeleefd,
die tot de dood zich prijs heeft willen geven,
die, Zoon van God, ons aller slaaf is geweest.

4) Gij eerste der mensen, die weerloos en eenzaam
als graan in de aarde gestorven zijt,
Gij wordt ons brood, maak ons met U gemeenzaam,
van harte maak tot wederdienst ons bereid.

(bij de uitgang is gelegenheid uw gaven te geven)

Overgang naar Goede Vrijdag

De liturgische tafel wordt leeg gemaakt

De lichten worden gedimd

Lezen: Mattheus 26 : 30 – 38

we zingen: gez. 256

Blijf met uw ge-na-de bij ons, Heer, on-ze God. O,
blijf met uw ge na de bij ons, licht in het duister.

vervolg lezing Mattheus 26

we zingen: gez. 571 : 1,2,3

1 In stil-le nacht houdt Hij de wacht
waar al - le an-deren sla-pen.
De o-gen zwaar, de har-ten moe,
hebben wij Hem__ ver - la - ten.

2 Waar-om blijft niet het laat-ste lied
in on-ze har-ten han-gen?
De lof-zang klonk, maar is verstomd.
De dood houdt ons__ om-van-gen.

3 Een be-ker vol van vreug-de-wijn
heeft Hij met ons ge-dron-ken.
Een bit-te-re kelk vol een-zaam-heid
hebben wij Hem__ geschon-ken.

... we verlaten in stilte de kerkzaal

GOEDE VRIJDAG

Het is stil in de kerk. Het orgel zwijgt en wij doen dat ook.

stilte

Declamatie:

mannen U bent de bron van ons leven,
vrouwen U bent liefde, vuur en licht.
mannen Kom tot ons, Geest van liefde,
vrouwen kom tot ons, Geest van liefde.

Stilte

Gebed

we zingen: gez. 610 : 1, 2

1 Zo dor en doods,
zo le - ven-loos
ver-lamd, uit - een - ge - sla - gen,
zon-der hoop en zon-der troost
slij-ten wij de da - gen.

2 God, zie ons dan teloor gegaan,
versteend en doodgezwegen,
levend waar geen dag meer is,
nacht aan nacht geregen.

Lezen: Exodus 12 : 1, 21 – 28

we zingen: gez. 610 : 3

Zijt Gij het, Heer, die weet wanneer
wij ooit zullen herleven?
Met uw adem kunt Gij toch
ons het leven geven?

Lezen: Hosea 6 : 1-6

we zingen: gez. 610 : 4

Kom dan en spreek uw woord en breek
zo onze graven open.
Wil ons met de geesteskracht
van uw adem dopen.

Lezen: Hebreëen 9 : 11 - 15

we zingen: gez. 610 : 6

Blaas met uw geest in ons het feest
Dat allen zal verwarmen.
Open ons het vergezicht
Op uw groot erbarmen!

Overdenking

we zingen: gez. 586 : 1, 2

1 Zie de mens die in zijn lijden
te-ken werd voor al - le tij-den
van wat lief-de dra-gen kan.

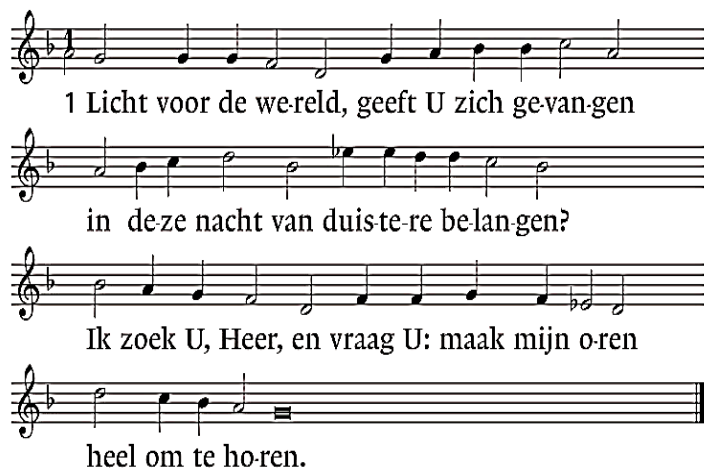
*2 Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven –
weergaloos is Hij alleen.*

We lezen en zingen het lijdensevangelie volgens Johannes 18 en 19

Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen. 2Judas, die Hem zou uitleveren, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. 3Judas ging ernaartoe, samen met de cohort soldaten en een aantal dienaren van de hogepriesters en de farizeëen. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. 4Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' 5Ze antwoordden: 'Jezus van Nazareth.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, die Hem kwam uitleveren, erbij stond. 6Toen Hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond. 7Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus van Nazareth.' 8'Ik heb jullie al gezegd:

“Ik ben het,” zei Jezus. ‘Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.’ 9Zo moest zijn uitspraak in vervulling gaan: ‘Geen van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.’ 10Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de knecht van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die knecht. 11Maar Jezus zei tegen Petrus: ‘Steek je zwaard in de schede. Zou Ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft niet drinken?’

we zingen: gez. 587 : 1

1 Licht voor de wereld, geeft U zich ge-van-gen
in deze nacht van duis-te-re be-lan-gen?
Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn o-ren
heel om te ho-ren.

12De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden Hem. 13Ze brachten Hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester, 14en hij was het die de Joden had voorgehouden: ‘Het is goed dat één mens sterft voor het hele volk.’ 15Simon Petrus kwam met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, 16maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. 17Het meisje sprak Petrus aan: ‘Ben jij soms ook een leerling van die man?’ ‘Nee, ik niet,’ zei hij. 18De knechten en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

19De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer. 20Jezus zei: ‘Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb Ik iets in het geheim gezegd. 21Waarom ondervraagt u Mij? Vraag het toch aan de mensen die Mij gehoord hebben, zij weten wat Ik gezegd heb.’ 22Toen Jezus dat zei, gaf een van de dienaren die erbij stonden Hem een klap in het gezicht: ‘Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?’ 23Jezus zei: ‘Als Ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat Ik heb gezegd, waarom slaat u Me dan?’ 24Daarna stuurde Annas Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

25Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. ‘Ben jij soms ook een leerling van Hem?’ vroegen ze. ‘Nee,’ ontkende Petrus, ‘ik niet.’ 26Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: ‘Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?’ 27Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

we zingen: gez. 587 : 2

Eén mens moet sterven om een volk te redden.

*Door uw gehoorzaam lijden kan ik verder,
warm ik mij aan uw liefde die niet loochent.*

Open mijn ogen.

28 Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, anders zouden ze zich verontreinigen en niet aan het Pesach maal kunnen deelnemen. 29 Daarom kwam Pilatus naar buiten. 'Waarvan beschuldigt u deze man?' vroeg hij. 30 Ze antwoordden: 'Als Hij geen misdaden had gepleegd, zouden we Hem niet aan u uitgeleverd hebben.' 31 Pilatus zei: 'Neem Hem dan mee, en veroordeel Hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.' 32 Zo moest de uitspraak van Jezus in vervulling gaan waarin Hij aanduidde welke dood Hij zou sterven.

33 Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' 34 Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?' 35 'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?' 36 Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.' 37 Pilatus zei: 'U bent dus koning?' 'U zegt dat Ik koning ben,' zei Jezus. 'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.' 38 Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?'

Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. 'Ik heb geen schuld in Hem gevonden,' zei hij. 39 'Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' 40 Toen begon iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!' Barabbas was een misdadiger.

we zingen: gez. 587 : 3

*Hemelse koning, door God uitgekozen,
waarom staat U terecht als rechteloze?*

U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.

U draagt mijn zonden.

1 Toen liet Pilatus Jezus geselen. 2 De soldaten vlochten een kroon van doornen, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan. 3 Ze liepen naar Hem toe en zeiden: 'Gegroet, koning van de Joden!', en ze sloegen Hem in het gezicht. 4 Pilatus ging weer naar buiten en zei: 'Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' 5 Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is Hij, die mens,' zei Pilatus. 6 Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.' 7 De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet

sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.' 8Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig. 9Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt U vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord. 10'Waarom zegt U niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?' 11Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.' 12Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.' 13Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata. 14Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: 'Hier is Hij, uw koning.' 15Meteen schreeuwden ze: 'Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!' Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?' Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!' 16Toen droeg Pilatus Hem aan hen over.

we zingen: gez. 587 : 4

*Hier is God zelf, ontdaan van alle glorie,
de mens die uit de hemel is geboren.
Ik ben de gesel die hem openhaalde,
ik laat hem vallen.*

Jezus werd weggevoerd; 17Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. 18Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. 19Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op: 'Jezus van Nazareth, koning van de Joden'. 20Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. 21De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden"'. 22'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus. 23Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. 24Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden. 25Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. 26Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Vrouw, dat is uw zoon,' 27en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis. 28Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst.' 29Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond.

we zingen: gez. 587 : 5

*Jezus, gekruisigd – met ontzag en deernis
zie ik uw zorg voor moeder en voor leerling,
liefde is dorst naar vrede zonder einde,
water dat wijn wordt.*

Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.'
Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

DE PAASKAARS WORDT GEDOOFD en uitgedragen

Stilte

Luthers Avondgebed

voorganger In uw handen, levende God, beveel ik mijn geest;
allen In uw handen, Levende God, beveel ik mijn geest.

voorganger U, levende die ons bevrijd hebt, God in waarheid,
allen beveel ik mijn geest.

voorganger Bewaar ons in uw liefde
allen in de schaduw van uw vleugels verberg ons.

voorganger Blijf bij ons Heer,
**allen want het is avond en de nacht gaat komen.
Blijf bij ons en met heel uw kerk
aan de avond van de dag, aan de avond van het leven,
aan de avond van de wereld.
Blijf bij ons met uw genade en goedheid,
uw troost en zegen, uw woord en sacrament.**

voorganger Blijf bij ons wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en verdrukking,
de nacht van angst en twijfel,
de nacht van de harde dood.

**allen Blijf bij ons in leven en sterven
in tijd en eeuwigheid, amen.**

Lezen: Johannes 19 : 38 – 40

Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. 39 Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en

aloë bij zich, wel honderd liter. 40Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis.

we zingen: Laten wij dan nu begraven

1. La - ten wij dan nu be - gra - ven
wie zijn taak hier heeft ge - daan,
toe - ver - trou - wen aan de aar - de,
met zijn woor - den ver - der - gaan.
stof uit_ stof en as uit as.

2 Laten wij dan nu de tranen
van verdriet en van gemis,
laten vallen op de aarde
die ons wieg en woning is.
Stof uit stof en as uit as.

3 Laten wij dan nu verzorgen
wat er bleef van deze mens,
wetend dat zijn geest geborgen
bij de Bron van alles is.
Stof uit stof en as uit as.

We verlaten in stilte de kerkzaal

STILLE ZATERDAG

Zaterdagavond om 20.00 uur wordt de vuurkorf aangestoken

Soms is een nieuw begin nodig. Bij een lang slepende ruzie bijvoorbeeld. Wie zet de eerste stap? Of je ontdekt patronen in je leven die jou of je naasten geen goed doen. Wanneer zeg je daar 'nee' tegen? Waar zegt Christus 'nee' tegen in jouw leven?

Op deze zaterdagavond mag je in het vuur gooien wat je achter je wilt laten, zodat je je bevrijd weet van wat je niet langer met je mee wilt slepen. Die last of moeite heb je op een briefje geschreven dat je hebt meegenomen naar de kerk. Op het plein voor de kerk brandt een vuur, waarin je dat briefje kunt gooien. Zo heb je – voordat je de kerk binnen gaat - achter je gelaten wat niet meekan de Paasnacht in. Deze symboliek komt voort uit het Joodse Pesachfeest. Brood waar gist in zit moet uit het hele huis verdwijnen, omdat gist uit oud brood komt. Aan de vooravond van het Pesachfeest doorzoeken vader en de kinderen het hele huis met een lampje. Moeder heeft daarvoor natuurlijk een korstje laten liggen... Ook dat laatste broodkorstje moet worden opgeruimd en verbrand. Zo zijn ook wij de afgelopen veertig dagen bezig geweest om op te ruimen wat niet meekan deze Paasnacht in.

In deze dienst gedenken we onze doop.

We leggen onze oude mens af en staan op tot een nieuw leven.
Symbolisch mogen we onze doop beamen en de doopgelofte vernieuwen.

Als kinderen van het licht
zijn we geroepen het licht van Christus uit te dragen in de wereld;
daarom krijgt ieder een kaarsje in handen.

Het is stil in de kerk. Het orgel zwijgt en wij doen dat ook.

Stilte

we zingen: gez. 591

1 O Heer, wees met uw kerk
en laat ons niet ver-gaan,
maar zend uw kracht
diep in de nacht,
dan breekt de mor-gen aan.

2 Wij wachten U, o zon, het duister duurt zo lang,
het water stijgt en Gij, Gij zwijgt,
het wordt ons al te bang.

3 Uw schepping vraagt naar U. Volhardt Gij in uw rust?
De macht van 't kwaad gaat rond en gaat
zijn gang naar hartelust.

4 Het was de zesde dag dat Gij de mensen riep
en schiep voorgoed in vlees en bloed
en in uw beeld verdiept.

5 De vrijdag is voorbij, de sabbat is vervuld.
O dageraad toon uw gelaat,
een ochtend zonder schuld!

6 O Heer, wees met uw kerk en laat ons niet vergaan,
maar zend uw kracht diep in de nacht,
uw kracht om op te staan.

Gebed

voorganger Onze hulp is de Naam van onze God

allen Schepper van hemel en aarde

voorganger Hij zei: 'Er zij licht'

allen en het licht werd geboren;

voorganger licht dat mensen doet leven.

allen Wij zien reikhalzend uit naar licht en leven;

voorganger opdat niemand verloren gaat in de dood.

allen Wij waken en bidden:

voorganger God, kom ons bevrijden! Amen

Lezen: Genesis 1 : 1 – 2 : 3

Aansluitend zingen we: ps. 33 : 5

5 Van waar Hij woont, in 't licht verheven,
ziet God op deze aarde neer.
Al wat door mensen wordt bedreven,
een open boek is 't voor de Heer.
Woord voor woord te lezen is voor Hem hun wezen,
want Hij vormt hun hart.
Wat zij ook verzinnen, heimelijk beginnen,
wordt door Hem ontward.

Lezen: Exodus 13: 17-18a

we zingen: gez. 606: 1, 2

1 Met Mo-zes zijn wij mee-ge-gaan,
om-dat de Heer ons riep.
Wij zijn op weg naar Ka-na-än,
maar't wa-ter is zo diep.
En fa-ra-o in on-ze rug,
hij wil zijn sla-ven weer te-rug.
Daar ko-men de sol-da-ten al,
wij zit-ten in de val.

2 O Mozes, roep toch tot de Heer, het water is zo diep.
Er is voor ons geen uitweg meer, het water is zo diep.
Waar is 't beloofde paradijs? Is dit het einde van de reis
Dat wij verdrinken in de zee? Waarom nam jij ons mee?

Lezen: Exodus 14: 13 - 15: 1a

we zingen: ps. 33: 6, 7

6 Geen vorst, al gordt hij zich ten strijde,
geen legermacht behoudt het veld.
God zal de nederlaag bereiden
aan hen die bouwen op geweld.
Zij die zich vermeten, hoog te paard gezeten,
bijten in het zand.
Nederlaag en zege zij alleen gelegen
in des Heren hand.

7 Heil hem die hoopt in vrees en beven
op Gods genadig aangezicht.
Wie op zijn gunst vertrouwt zal leven,
God houdt het oog op hem gericht.
Ja, Hij kent de zijnen, Hij laat niet verkwijnen
wie zijn hulp verbeidt,
koninklijk van gaven wil de Here laven
wie ontbering lijdt.

Lezen: Zefanja 3: 14-17, 21

we zingen: gez. 605

1 De toekomst is al gaan - de,
lokt on-danks te - gen - stand
ons weg uit het be - staan - de
naar eens te vin - den land.

2 De toekomst is al gaande, scheidt doorgang door de vloed,
dwars door het ongebaande een pad dat voortgaan doet.

3 De toekomst is al gaande, een bron in de woestijn
zingt tegen het vergaan in: de dood zal niet meer zijn.

4 De toekomst is al gaande, verborgen en gezien,
een stem die te verstaan is, een God die draagt en dient.

5 De toekomst houdt ons gaande, voert ondanks tegenstand
ons uit het doods bestaande naar nieuw, bewoonbaar land.

Voorganger:

Dit is de nacht waarin wij gedenken dat onze Messias als
eerste der mensen de banden van de dood verbroken heeft.

Dit is de nacht waarvan geschreven staat:

Ik zei: Ook als de duisternis mij zal bedekken,
dan nog is de nacht een licht om mij heen.

Dit is de nacht waarin de wereld tot leven wordt geroepen.

DE PAASKAARS WORDT BINNENGEBRACHT

we gaan staan

**De Paaskaars – die naar Christus verwijst – is aangestoken aan het vuur buiten de kerk.
De diaken-van-dienst draagt de kaars naar binnen**

Drie maal klinkt de roep:

Licht van Christus!

en driemaal antwoorden we allen samen:

Heer, wij danken U

we zingen: gez. 601

1 Licht dat ons aanstoot in de morgen,
voortijdig licht waarin wij staan
koud, één voor één en ongeborgen,
licht overdek mij, vuur mij aan.
Dat ik niet uitval, dat wij allen
zo zwaar en droevig als wij zijn
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn.

2 Licht, van mijn stad de stedehouder,
aanhoudend licht dat overwint.
Vaderlijk licht, steevaste schouder,
draag mij, ik ben jouw kijkend kind.
Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen
of ergens al de wereld daagt
waar mensen waardig leven mogen
en elk zijn naam in vrede draagt.

3 Alles zal zwichten en verwaaien
wat op het licht niet is geijkt.
Taal zal alleen verwoesting zaaien
en van ons doen geen daad beklijft.
Veelstemmig licht, om aan te horen
zolang ons hart nog slagen geeft.
Liefste der mensen, eerstgeboren,
licht, laatste woord van Hem die leeft.

we gaan zitten

Doopgedachtenis

Lezen: Romeinen 6: 3-11

3 Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in zijn dood? 4 We zijn door de doop in zijn dood met hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden. 5 Als wij delen in zijn dood, zullen wij ook delen in zijn opstanding. 6 Immers, we weten dat ons oude bestaan met hem gekruisigd is omdat er een einde moest komen aan ons zondige leven: we mochten niet langer slaven van de zonde zijn. 7 Wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde. 8 Wanneer wij met Christus zijn gestorven, geloven we dat we ook met hem zullen leven, 9 omdat we weten dat hij, die uit de dood is opgewekt, niet meer sterft.

De dood heeft geen macht meer over hem. 10 Hij is gestorven om een einde te maken aan de zonde, voor eens en altijd; en nu hij leeft, leeft hij voor God. 11 Zo moet u ook uzelf zien: dood voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God.

We belijden:

Voorganger: Laten wij in deze nacht onze doop gedenken
en uitspreken dat wij in het Licht van Jezus Christus
willen leven en geloven
Ik-Zal-Er-Zijn is onze God
God over de goden,
Schepper van hemel en aarde
die ons de aarde heeft toevertrouwd
Vader van zijn volk onderweg
Moeder van alle levenden.

allen   **Dat geloof ik**
voorg.   Zijn vrede-rijk is nabij gekomen
in Jezus van Nazareth, de Gezalfde
Hij roept ons Hem te volgen.

allen   **Dat geloof ik**
voorg.   De Geest is het die levend maakt
die ons leidt in waarheid
ons lokt met het visioen
van een wereld waar het menselijk toegaat
die met ons gaat naar de toekomst.

allen   **Dat geloof ik**

Ieder die dat wil, kan nu naar voren komen
om de eigen doop te gedenken.

.....
orgelspel

OVERGANG NAAR PAASMORGEN

Verwisselen van het antependium

We gaan staan om het opstandingsbericht te horen

Lezen: Johannes 20: 1-20

1 Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria uit Magdala bij het graf. Ze zag dat de steen van de opening van het graf was weggehaald. 2 Ze liep snel terug naar Simon Petrus en de andere leerling van wie Jezus veel hield, en zei: 'Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald en we weten niet waar ze hem neergelegd hebben.' 3 Petrus en de andere leerlingen gingen op weg naar het graf. 4 Ze liepen beiden snel, maar de andere leerling rende vooruit, sneller dan Petrus, en kwam als eerste bij het graf. 5 Hij boog zich voorover en zag de linnen doeken liggen, maar hij ging niet naar binnen. 6 Even later kwam Simon Petrus en hij ging het graf wel in. Ook hij zag de linnen doeken, 7 en hij zag dat de doek die Jezus' gezicht bedekt had niet bij de andere doeken lag, maar apart

opgerold op een andere plek. 8 Toen ging ook de andere leerling, die het eerst bij het graf gekomen was, het graf in. Hij zag het en geloofde. 9 Want ze hadden uit de Schrift nog niet begrepen dat hij uit de dood moest opstaan. 10 De leerlingen gingen terug naar huis. 11 Maria stond nog bij het graf en huilde. Huilend boog ze zich naar het graf, 12 en daar zag ze twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. 13 'Waarom huil je?' vroegen ze haar. Ze zei: 'Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze hem naartoe gebracht hebben.' 14 Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan, maar ze wist niet dat het Jezus was. 15 'Waarom huil je?' vroeg Jezus. 'Wie zoek je?' Maria dacht dat het de tuinman was en zei: 'Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd, dan kan ik hem meenemen.' 16 Jezus zei tegen haar: 'Maria!' Ze draaide zich om en zei: 'Rabboeni!' (Dat betekent 'meester'.) 17 'Houd me niet vast', zei Jezus. 'Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader. Ga naar mij broeders en zusters en zeg tegen hen dat ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.' 18 Maria uit Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen: 'Ik heb de Heer gezien!' en ze vertelde alles wat hij tegen haar gezegd had. 19 Op de avond van de eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar; ze hadden de deuren afgesloten, omdat ze bang waren voor de Joden. Jezus kwam in hun midden staan en zei: 'Ik wens jullie vrede!'

voorg. Christus is opgestaan!
allen Ja, Hij is waarlijk opgestaan!

voorg. Christus is opgestaan!
allen Ja, Hij is waarlijk opgestaan!

voorg. Christus is opgestaan!
allen Ja, Hij is waarlijk opgestaan!

we gaan zitten

Gedicht: Heb je me lief ?

Want als Hij is opgestaan vannacht
dan ook onze moed
om te doen als Hij

Want als Hij is opgestaan in deze vroege ochtend
dan ook onze wil
Hem te volgen

Want als Hij is opgestaan
dan ook ons geloof
dat het donker niet het laatste woord spreekt

Als er iets nieuw is deze dag
is het onze liefde

geboren uit Hem
en bestemd voor de wereld

Want als er iets is opgestaan
is het ons antwoord op:
'heb je Me lief?'

*De commissieleden verspreiden het licht nu door de kerk;
we geven het elkaar in de rijen door.*

we zingen staande: gez. 634 : 1, 2

1 U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, U zij alle eer!
Alle menselijk lijden hebt Gij ondergaan
om ons te bevrijden tot een nieuw bestaan:
U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, U zij alle eer!

2 Licht moge stralen in de duisternis,
nieuwe vrede dalen waar geen hoop meer is.
Geef ons dan te leven in het nieuwe licht,
wil het woord ons geven dat hier vrede sticht:
U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, U zij alle eer!

Zegen

Onder orgelspel verlaten we de kerk. We dragen het licht met ons mee, maar...

BRANDVOORSCHRIFT: IN DE GARDEROBE GÉÉN BRANDENDE KAARSEN!